

ROMANIA NOUA

Abonamente: 1 Lună ... Lei 8
6 Luni ... Lei 45
1 An ... Lei 90

ORGAN DE PROPAGANDA NAȚIONALĂ

Redacția și Administrația
— Birou: No. 33 —
— TELFON 51 —

Director: Dr. ONISIFOR GÂMBĂ

Tare în fiecare zi de lucru

Prim-Redactor: Dr. ION BATEIE

Sub conducerea unui comitet alcătuit din Români din toate țările

Programul președintelui Wilson

— O analiză din punct de vedere românesc —

După primele momente de bucurie pentru victoriile neașteptate ale aliaților și pentru pacea democratică și anti-imperialistă ce se anunță a sosi în mod precis sau făgăduiește să nădăjduiește pacea președintelui Wilson.

O analiză a conștientului 14 puncte nu va arăta că pe lângă bucuria nu lipsește și oarecare motive de îngrijorare și nedumerire.

Trebue să spunem cu franchețe că cu toată simpatia caldă și admirativă ziceră pe care o avem pentru generozitatea scopurilor de război ale Americii, programul președintelui Wilson nu satisface aspirațiile pentru cari România a intrat în război.

Calauza de un mare suflet generos și idealist programul acesta păcătuiește totuși prin lipsa de logică și claritate, la adesea se încurcă în contradicții evidente. În totalitate avem impresiunea unei mari bunăvoințe însă nu se sprijinește pe un grad egal de cunoaștere și țuțel-gare a complicațiilor probleme naționale din Europa și în special a spinosoasei probleme austro-ungare.

Dar să trecem la examinarea punctelor d-lui Wilson.

Pentru România punctul 11 din programul lui Wilson prevedea „evacuarea României, Serbiei, și Muntenegrului, restabilirea teritoriilor ocupate” și „garanție pentru independența și integritatea Statelor bătăcitate”.

Pentru Români și celelalte naționalități din Austro-Ungaria punctul precedent 10 făgăduiește „prima ocaziona de dezvoltare autonomă” în cadrul Statului austro-ungar.

În două cuvinte cele 14 puncte nu acordă restabilirea României dela 1916 cu garanțarea independenței sale și autonomia națională a României din Austro-Ungaria.

Programul președintelui american prevede deci federalizarea, nu însă desmembrarea Austro-Ungariei.

Principiul acesta nu este însă respectat nici chiar în cursul celor 14 puncte, și cu atât mai puțin în declarațiile de mai tâziu. Într-adevăr punctul 9 din program prevede „rectificarea granițelor Italiei după linii naționale clar vizibile”.

Pentru oriciva cunoaște problema austriacă știe însă că o Austrie fără porturile Ticești și Pola, nu se poate înclui. Ele sunt planșății prin care respiră acest enoran și multicolor hinterland. Programul d-lui Wilson menține însă complexul de țări ale Austro-Ungariei, ca unitate politică, în izolarea însă de mare prin o fașie supțire de teritoriu italian pe care îl trage ca un zăvor dalungal Alpiilei.

Acest lucru e cu neputință. Încheierea ce deurge cu o logică neolătară răzbiu este că președintele Wilson trebuie să se decidă ori pentru despărțirea Austriei dintr-unu restabilirea aspirațiilor italiene și prin urmare pentru un conflict cu Italia.

Principiul menționat Statului austriac este însă lezată și prin punctul 13 al programului, căci el prevede „formarea unui stat polon independent ca țară la mare care să cuprindă teritoriile locuite de populația polonă înconștabilă”. În sensul acestui punct Austria va pierde deci părțile ei polone din Galiția și Silezia. Dar atunci se naște întrebarea: care este principiul călăuzitor al d-lui Wilson? Dacă dănsul, urmând o teorie mai mult veche decât bună, crede în necesitatea existenței și integrității Statului austro-ungar, pentru ce îl slăbește, ripindu-i respirația la mare și lăunșă-i provinciile polone și prin urmare și cele urbane din Galiția cari după această operațiune vor trebui și ele să se alipite la Ucraina?

Și dacă, în caz contrar, dănsul își ia drept călăuză principiul formării Statelor naționale, cum face că în Italia și în Polonia, pentru ce este înținat nu aplică acest principiu și față de celelalte naționalități ale Austro-Ungariei, față de germanii, cu eho slavicii, români, sârbii, slovenii croații și ucrainii din Ungaria, alipindu-i la statele naționale respective?

Dar lipsa de claritate și consecvență în programul d-lui Wilson crește și mai mult dacă ne reamintim că în cursul acestei veri aliații au semnat-o declarațiunea adoptată în întregime și de guvernul Statelor-Unito, care se angajă în mod solemn să sprijinească la congresul păcii aspirațiile popularelor cehoslovac și iugo-slav pen-

tru unirea lor în state independente naționale.

Cu acest chip sânt deliziți de Austro-Ungaria, 1) Italienii și Polonii (punctele 9 și 13 din program) plus Ucrainii și 2) Cehii, Slovacia, Croații, Sârbii și Slovenii, formând toți State naționale.

Singurul popor care mai rămâne astfel supus hegemoniei naționale austro-ungare sânt atunci numai cele 3/4 — 4 milioane de români din Transilvania, Banat și Bucovina. Aceasta nu mai este o simplă lipsă de logică, ci o nedreptate aduce jignitoare a programului de pace al președintelui american. Ca rezultat programul menține Austro-Ungaria dar îi ia peste jumătate din populație, o lipsește de ieșire la mare și îi aplică o adăncă acobitură prin crearea Statului cehoslovac care îi răpește Boemia, Moravia, Silezia și nordul Ungariei cu mănșii Tatrai până la 70—80 km. la nord de Budapesta.

Un astfel de Stat, cu această conformațiune ar fi atât suport geografic cât și economic, politic și moral o absurditate și un monstru absolut incapabil de viață.

Am putea să mai continuăm cu analiza programului președintelui Wilson și am putea demonstra și alte înconsecvențe.

Este destul să citim de pildă punctele fixate în declarațiunea dela 12 Februarie a. s. în care se cere ca „Popoarele și provinciile să nu poată fi trase dintr-o stare de război” (punctul 2) pentru ca imediat în punctul următor 3 să se ceară ca „rezolvarea problemelor teritoriale să se facă în interesul și favorarea populațiilor respective”. Aceste puncte amintesc naivitatea și lipsa de orientare a formulei Revoluției rusești care promitea „libertatea tuturor popoarelor” dar se declara, totuși, contra oricărei „anexiuni și contribuțiuni”. Sau, cu o glumă a lui Caragiale, Wilson ar vrea să revizuiască constituția dar cu condiția de a nu schimbă nimic.

Să nu se ierte franchețe poate aspră și nerăbdătoare a criticii ce-am făcut programului american. Ea a fost necesară spre a ne da o idee nouă înțiată de adăvărul lucrurilor și spre a atrage atențiunea celor ce sânt sau vor fi în drept asupra peisajului pe care, cu toată simpatia lui generozitate, o prezintă programul de pace al președintelui american.

Aplicarea întregii și consecvențe a principiului de naționalitate trebuie să fie firul călăuzitor al celor ce vor redacta articolele și clauzele viitorului tratat de pace. Libertatea completă a tuturor neamurilor asprite și formarea unor State naționale unitare trebuie să fie scopul de căpetenie al păcii. Atunci se va realiza și punctul 4 al declarațiunii dela 12 Febr. a președintelui american care glăsuiește astfel:

„Toate aspirațiile naționale precizate cu claritate trebuie satisfăcute în modul cel mai larg, fără a lăsa în urmă năuți elemente de discordie și înținat care probabil ar tulbura înținat în ordinea păcii”.

O pace tratată însă fără „elemente de viitoare discordie și înținat”, nu poate fi decât pacea principiului național. Ori, dacă nu, — războiul trebuie să continue.

G. B. Bătescu

Un discurs al lui Churchill

Rotterdam, 14. — Într-un discurs ținut la Sh field, Churchill a accentuat necesitatea ca înainte de acordarea armistiștiului să se obție garanții eficace din partea germanilor. Churchill a mai declarat: „Discursul meu nu trebuie să însemne o capitulare necondiționată. Nici unui popor nu trebuie să i se retruze asigurarea națională a viitorului său. Garanțiile nu vor trebui să fie ceurce împinși de dorința de răzbuinare sau de oră ci ca prevedere. Este de datoria noastră să purtăm de grijă că sângelui compatrioților noștri să nu fi curs degeaba și să fim asigurați că nu va mai fi posibilă o renoire a războiului.”

Consiliul Național pentru Unirea politică a tuturor Românilor

Lyon 16 Oct. — Adunarea Românilor delegați din provinciile subjugate din Regat adunați la Paris la 3 Octombrie au decis crearea unui organ executiv cu sediul la Paris Organul acesta poartă titlul: „Consiliul Național pentru unirea tuturor Românilor” și se compune cum urmează: Președinte d. Tache Ionescu, fost vice-președinte al consiliului de miniștri al României; vice-președinte părintele Vasile Lucașcu, președintele Ligii Culturale, fost deputat în parlamentul din Budapesta, membru în Consiliul Național al Transilvaniei; Dr. C. Angelescu, fost ministru; Jean Th. Forescu, fost vice-președinte al Camerei; O. Avian Goga, membru în Consiliul Național al Transilvaniei. Membrii: d-nii R.

V. Atanasovici, S. Boen, P. Brătăganu, C. Basarab-Brăncoveanu, Dr. Ion Cantacuzino, L. Catargi, P. Cosina, Costescu, Găvănescu, Dr. T. Ionescu, Dr. Mann, S. Mandrescu, C. Mille, C. Mironescu, J. Ursu, G. Vasescu, T. Vuia.

Printre scrierile Ministerului Afacerilor străine francez, cu data de 12 Octombrie, arest Consiliul a fost recunoscut în mod oficial de către guvernul francez.

Scopul acestui Consiliu este să organizeze sub auspiciile Aliaților și în concordanță cu națiunile subjugate din Austro-Ungaria o acțiune politică și militară a Românilor pentru idealul de libertate și de unitate.

Ungurii resping autonomia naționalităților

„Pesti Hirlap” din 6 Octombrie s. n., într-un prim articol intitulat „Ce dorește națiunea ungurască” a reșezat următoarele trei puncte:

1. Independența deplină a Ungariei și a minorităților ei.
2. Adevărată libertate teritorială și politică, care liberă la mare și parturi corespunzătoare.
3. Libertatea de a-și alege singur chestiunile interne pe baza principiului statului național maghiar cu excluderea oricărui particularism și ericărui formațiuni politice a naționalităților.

Almănteri pacea care în orice caz se va încheia va fi o pace impusă dictată și nu o pace bazată pe respectul dreptului popoarelor de a dispune singure de soarta lor.

Barbații de stat ai Ungariei pentru membrarea statului maghiar unitar

In numărul dela 9 Octombrie „Pesti Hirlap” publică părerea unor barbații politici asupra pretențiunilor maghiare.

Fostul ministru al votului universal și al justiției democratul Vassanyi declară:

In ce privește chestiunea naționalităților în todeauna am fost de părere că trebuie să ne înțelegem cu ele dar să apărăm integritatea statului ungar.

Și azi am aceeași părere, dar n'am fost și nu voi fi niciodată partizan al autonomiei naționalităților.

Economistul Feeldes Bela, fost ministru aprobă și el cele trei puncte, dar vorbește foarte rezervat despre chestiunea autonomiilor:

„Este adevărat că naționalitățile din Ungaria sânt egal îndreptățite și că trebuie să recunoaștem individualitatea lor culturală, dar trebuie să le dăm și garanții necesare prin o administrațiune publică bună și dreaptă”.

Contele Karolyi Mihaly aprobă principiul dreptului popoarelor de a dispune de soarta lor dar în ce privește aplicarea acestui principiu și la alte națiuni, în afară de unguri el spune:

Recunosc necesitatea ca drepturile naționalităților pe viitor să fie mai cu efect garantate.

Trebue să purtăm grijă ca popoarele cari acătușesc minorități în mijlocul altor națiuni să fie apărate.

Din cele 14 puncte ale lui Wilson în nici un caz nu se desprinde intențiunea de a cuninț sau îmbucății Ungaria.

Manifestul împăratului Karl relativ la federalizarea Austro-Ungariei

Viena. — Astăzi a apărut un manifest al împăratului Karl, în care se prevede:

1. Un imperiu austriac alcătuit din provinciile germane.
2. Un imperiu al Boemiei.
3. Un imperiu al Halicului. (Galiția și Ucraina).
4. Un imperiu al Iliriei alcătuit din Slavii de sud.

Polonilor din Schiția apuseană li se acordă libertatea națională dacă vor să se alipească la regatul Polonilor.

Triestul trebuie să rămăe legat de imperiu.

Toate aceste state vor avea în comun: suveranul, afacerile străine și apărarea.

Chestiunea Bosniei și Herțegovinei, ca și chestiunea maghiaroromână vor rămănea deschise din considerații pentru Ungaria.

Integritatea teritorială a Ungariei va rămănea neatinsă.

Alipirea Boemiei germane către Austria germană este prevăzută.

Regularea granițelor teritoriale se va face prin comisiuni. Ca temeiuri se primesc dispozițiunile de alegere pentru dietă.

Nota de pace separata a Turciei

Cornayon. — O notă din partea Turciei cerând armistiștiu și pace a fost prezentată de către ambasadorul Spaniol, eric Statelor Unite. Textul notei este:

„Subsemnatul îmbrăcat de afaceri al Turciei am onoara, ca lucrând după instrucțiunile guvernului meu de a informa Secretarul de Stat al Statelor Unite prin telegraf că:

Guvernul imperial roagă pe Președintele Statelor-Unito de a lua asupra sa însăși sarcina de a restabili pacea și de a notifica tuturor Statelor beligerante această cerere și de a invita să delege plenipotențiar care să înceapă negocierile.

Guvernul imperial primește ca bază de negocieri programul expus de Președinte în mesajul său către congresul din 8 Ian. 1918 și în declarațiile ulterioare, în special discursul dela 29 Sept.

Pentru a termina vătarea de sânge, guvernul imperial roagă ca să se facă demersuri pentru imediată încheiere a unui armistiștiu general.

Luxemburgul cere protecția lui Wilson

Lyon 16 Oct. — Din Zurich: Gazeta lui Voss află din Luxemburg că adunarea deputaților Luxemburgesi luând act de discursul Cancelarului german, care accepta în principiu propunerile Președintelui Wilson, a adoptat în unanimitate o ordine de zi rugând pe șeful statului american să ia sub protecțiunea sa drepturile Luxemburgului și cerând guvernului să lupte pentru evacuarea țării și libertatea tuturor Luxemburgesilor condamnați de curțile marțiale germane.

Se mai cere guvernului publicarea unei cărți albe asupra situației Luxemburgului în războiul mondial precum și răspunsurile la protesturile Luxemburgului. Guvernul s'a asociat.

Bela Societatea Istorică și Literară „B. P. Hagițau”

La ședința dela 29 Sept., d. I. Frățimău și-a dezvoltat comunicarea anunțată, despre „Petițiunea boierilor basarabeni din 1814 către țarul Alexandru I-lea”. Boierii fiind învinși și prizoniți de administrațiunea rusă și jignii în credințele lor, în dragostea și respectul pentru dașinele, așezămintele, legile și drepturile țării, protestează energetic, către Alexandru I-lea, într-o moldovenească vioasă și frumoasă. Ba cer și un guvernator polițienesc (civil) din mijlocul lor (un Catargi). Petițiunea este însoțită și de alte acte (stre procurorul s. Sinod, către Consiliul de Stat, a. a.) și susținută și de Mitrop. Gavril Bănușescu. De unde iescheie d. Frățimău că boierimea de atunci a luptat cu vrednicie pentru interesele neamului. Cu acest prilej, d. P. Gore se opreste asupra rolului boierimii basarabene, care a protestat oficial împotriva anexării Basarabiei de către Ruși, mulți au părsăit țara, iar cei rămași au păstrat meritu credința în legile și așezămintele vechi (chiar și titlurile până la 1869). A fost o luptă grea și necăștată între boierime și administrațiunea rusă, chiar și după ce-i biruise pe boieri Worozov în 1828, când încetează așa zisa „autonomie” a Basarabiei. Dovezi găsim și în memoriile fostului vice-guvernator Wigell, în „arhivele nobilimii” ș. a. (d. e. petiția din 1841, când cer lăunșă moldovenească în școlile naționale).

Concertul Caravia-Bobescu

Joi 4 Octombrie 1918

Atâtea împrejurări fericite ca să dea o izlăunșă desăvârșită concertului lui de jaseră: talentul și reputația artiștilor, programul ales — compus aproape exclusiv din capo d'opere clasice — și stela de alături vreme nepăblită a publicului de o muzică înaltă, înțelșă și lălmășită cu artă.

S'la plină de lume — un public mai sels și mai puțin decât al reprezentățiilor de operă. Ciudatu scăpărare a luminii ce se iștea de reliefurile artiștilor ale sării, aruncând valori de lumină și de umbră pe pereți, aprindea în suflet dorinșă de a vibra și a se înalța. În așa almos feră a început să răsunu oă dină acordurilor „Sonata appassionata” de Beethoven. Mișcările largi majestuoase ale muzicii și ale artiștilor desprindea dintr-o linișă sufletale le umple de înținat și de furtună. Și treptat-trept muzica se instală într-o mai lare pe noi până ne cuprinsese cu totul în valbură palmei ce clocoșe. Sufletul vibranșă așa de lare că ne doare...

Se putea după o bucură ce acobitșă să nu înbrățieșă pe M. Caravia? Ziguereu Wilson de Sarasate, Legala de Wieniawsky și sonata de Grieg, au fost gustate pentru pacea dulce pe care o aducău în suflet și pentru finețea cu care au fost executate de d. Bobescu.

Într-o Ruși am așezit cuvinte de cele mai mari elogiis asupra „Polonozii” lui Chopin executată de d. Caravia.

Partea a doua a programei a fost covârșită de impresia ce-au lăsat-o Caprice de Voprisk Balada, în sol minor și mai ales Nocturna de Chopin. Caravia nu-a desfășurat tot talentul său de virtuoz, ridicându-se în interpretare până la sublim.

Cei doi artiști părcușu cordoși și ei în armonia dintr-o muzică lor. Nu se mai disting cele două instrumente: melodia se desprinsese de organele ce-o produceau.

Totul devenise imaterial. A fost poezie.

Ce cuvinte de lăunșă s'ar putea găsi pentru armonia artiștilor? Am urea doar ală și vedem în orice prilej că sânt ai noștri că înțeleg și sânt admirășlii noastră ca popor și că le ridică și pe acestea în șterea izlăunșă artistică.

Sfșrșări Ucrainiene

Consiliul de miniștri a hotărât imediată luare a legăturilor cu puterile înșelgerii.

S'a hotărât trimiteria imediată a unor misiuni la Paris și Washington. Ca reprezentant în Franța a fost propus și aprobat de consiliul de miniștri Noglounski. În Statele Unite va fi trimis Korostovetz. Fostul ambasador al Rusiei în China.

Catre parinti

Societatea Ortodoxa Nationala a Femeilor Romane caluzita de inaltul tel ce urmasoeste, precum si de cerintele actualelor imprejurari deschide un Internat de fete la Chisinau.

Pentru aceasta este necesar ca in copia de azi sa nu vedem numai copila, ci fiica, sora sotia si mama de mană, — mana chemata sa dea la rându lui copil cu judecata sanatoasa si sentimente frumoase ceruti de viitorul societatii si natiunii noastre; — este iarasi necesar ca in sânul Internatului copila sa găsească o strânsă viață de familie, care sa-i formeze caracterul pe baza principiilor de cinste, de implinirea datoriei cu nestrămutată credință față de lege și de neam.

Urmasind atingerea acestor inalte scopuri Societatea Ortodoxa Nationala a Femeilor Romane a trecut peste toate greutățile timpului, nu a crușat nici o sfortare, a consimțit orice sacrificii pentru a întemeia in capitala Basarabiei un Internat de fete, punând astfel la dispoziția părinților un așezământ școlar care să înlănuască toate garanțiile cerute din punct de vedere educativ și cultural și să așeze toată condițiunile pe cât se poate de favorabile.

Facem un călduros apel tuturor bunilor Români pentru a răspândi cât le stă in putință această înștiințare. Pentru înscrieri și lamuriri a se adresa la Cancelaria Internatului, Str. Pirogov 5, colț cu Miceșcanschi, peste drum de Muzeu, între orele 12 — 2.

Ardealul până la Nistru

Sub titlul de „Scadența „Arena” din Iași publică un frumos articol inspirat de cel mai puternic avânt național. Iata ce spune:

„A venit ziua scadenței pentru țara noastră, realizarea tuturor aspirațiilor noastre. Astăzi, după abolul sangeros, după sacrificiile noastre neprecăpătite, așteptăm să vie și răsplata, recunoștința necondiționată, a revendicărilor noastre etnice.

Acum nu mai ținem discuții, interpredări. Oamenii de stat cari ne-au condus la război crâncen, cu jertfe imense cu sfortări urase, trebuie să-și plătească datoria față de țară. Să-și lășăm in liniște, să lucreze, să răspundă.

Le dăm cuvântul. De data asta, nu mai încercăm nici o tergiversare. Numai e vorba de Dobrogea, de munții, de petrol, de independență, asta le-am avut și le-am pierdut prin război.

Acum a venit timpul să numărăm ce am câștigat prin politica și războiul făcut.

Ardealul până la Nistru, Bucovina. E ziua scadenței, ultima scadență. Tara credem, ca numai acordă nici o prolongare a creditului.

Oamenii războiului au cuvântul. Pentru a completa statul național român, însuflețita gazeta a marului naționalist A. Hefter, urmează să așeze și Basarabia până la Tisza...

Pentru orice tipărituri oficiale și comerciale, adresați-vă către Tipografia „România Nouă”.

Școala duhovnică din Ismail. In sudul Basarabiei va funcționa anul acesta singurul internat pentru învățarea copiilor in cursul secundar bine rânduit Școala duhovnică din Ismail. Programul este astfel alcătuit ca să poată fi învățat de toți elevii până la cl. IV-a, pre-luându-se și în seștele, vor ajunge sa știe și românește bine. Studiile epoi vor fi cu totul teinice, superioare poate gimnaziilor pit. În-vățarea in internat. Profesorii au fost numiți din cele mai bune elemente, licențiați și doctori atât la academia spiritală din Chiev cât și dela universitățile din țară.

școala are la bază suflul de dragoste și bine-cuvântarea unuia din cei mai cărturari arhierici români: Episcopul Melchisedec fost episcop de Ismailului până la 1878, țaci vechiul Seminar este al lui.

Când mijloacele bănești vor încada, se va face ca toți elevii să fie interni. Garanția bunului mers al acestei școli e il dă și valoarea morală a celor două persoane pase in truntea ei, cu probe făcute in conducerea școlărești din două țări deosebite:

Directorul școlii duhovnicești, Părintele Gh. Len a fost multă vreme subdirectorul Seminarului teologic „Central” din București, cu valorosul director al aceiui Seminar, Arhiepiscopul Iuliu Scriban; Subdirectorul Ștefan Hondra a fost subdirectorul școlii Eparhiale de fete din Rîzan.

Răspunsul guvernului francez in chestiunea Dobrogei

Iași 5 Oct. — La telegrama adresată guvernului francez de către ministrul Franței in Iași d. Saint Aulaire in chestiunea Dobrogei d-a a primit următorul răspuns.

Lyon 15 Oct. — Răspuns la telegrama No. 712. Așezințele coprinșă in radio-telegrama Nauen după care in condițiunile Bulgariei ar fi stipulațiunea că această putere ar păstra partea din Dobrogea așezată la sud de Cobadin este lipsită de orice temei. Armistițiul nu a stabilit decât condițiuni de ordin pur militar conform vederilor pe cari aliații le-au adus la cunoștiință in mai multe rânduri. Chestiunile teritoriale nu se vor regula decât la pacea generală.

(ss) Fichon Ministrul afacerilor străine

Punerea in libertate a fostului ministru Al. Constantinescu

Iași 5 Oct. — In urma cererii comitetului de instrucțiune Camera a votat azi punerea in libertate a fostului ministru Al. Constantinescu. Fostul ministru a fost pus in libertate asarut la ora 6 jumătate. Un numeros public l-a însoțit până la locuința sa.

Ședința Camerei in care s'a desbuclat această chestiune a fost secretă.

Colonelul Randa la Rege

Iași 5 Oct. — Am auzit ca Mari a sosit la Iași colonelul Randa, fost atârș militar la legatiunea austro-ungară din București. A doua zi miercuri el a fost primit la H. M. Regelui.

INFORMATII

© aniversare. — Ieri A. S. R. Principele Carol a implinit vârsta pe 25 ani. E de sigur un prilej de bucurie pentru țara întreagă acest in-emnat eveniment, la care ne asociem cu toată sinceritatea făcând urări călduroase Regelui de mâine al Românilor.

Din Iași ni se telegrafiază că Parlamentul a luat 10 zile vacanță.

Taxe pentru birjari. — Comisia orașului in înțelegere cu prefectul poliției orașului a stabilit următoarele prețuri pentru birjari:

Table with 2 columns: Course and Price. Includes entries like 'Cursul in oraș cu trăsura cu coș 4 lei, fără coș 3 lei' and 'La gară trăsura cu coș 6 l. fără coș 5 l. dela ' ' 8 ' ' 6 ' ' cu ora ' ' 10 ' ' 8 ' ' afară deoraș ' ' 16 ' ' 14 ' '

Pentru căminul studențesc. Prof. dr. Sterie Stinghe a dăruit suma de 20 de lei pentru căminul studențesc, cu prilejul împlinirii a 6 luni dela moartea mamei sale Maria Stinghe din Brașov.

Laun act cu mulțumire.

Dela soc. Ist. și Lit. H. P. Hăjden Membri Societații istorice și literare „B. P. Hăjden” se intronesc Duminea 7 Oct. la orele 6 p. m. in camera eparhială. La ordinea zilei este comunicarea d-lui Șt. Cobanu, despre „Origina și moartea mitropolitului Dosoftei al Moldovei” — apoi comunicări de documente, alegeri de membri chestiunea revistei ș. a.

Până la fixarea unui sediu al soc se aduce la cunoștiință că orice cereri și informațiuni se pot face și adresa d-lui președinte I. Frăținar, profesor (str. Leovei 61) sau d-lui D. Murteanu-Râmnic, profesor, (str. Mihail și Gavril 50) sau d-lui casier I. Boga, profesor (str. Mihail și Gavril 23)

A sosit și se află de vânzare la Librăria Română Noastră. — Alexandru V., Despot-Voda; Berescu Silvan, Ștefan cel Mare; Caragiale I. L. Note și schițe; Casasovici C., Testament zahărului; Cerna P., Poezii; Coatu Gh., Din viața țărănească; Conta V., Opera complete; Cosbic G. Zarul unui pierde vară, Fire de tort, Cântec de viațete, Războiul nostru pentru neamănare, Povestea unui coroane de otel și Cristomația pentru toți românii.

Sinuația Războiului

In ziua de 3 Oct. atacul principal al aliaților s'a îndreptat împotriva localității Torkau și asupra liniei ferate Isogem-Courtrai. In multe puncte Germanii au fost siliți să-și retragă trupele fără să părăsească Torkau. La sud de Isogem Francezii au trecut linia ferată Isogem-Courtrai. La vest și la sud-vest de Lille liniile germane au fost împinse spre est.

Intre Behain și Oise Francezii au răzbatut până la Bohain-Tisenville.

In Flandra, in cursul înaintării spre Thomont Englezii au făcut 8000 prizonieri, 60 de tunuri, Franco-Belgienii 6000 prizonieri, 6 baterii complete și numeroase tunuri diferite. Lille, Bruges și Ostende sunt amenințate.

TELEGRAME

Germanii depre desmembrarea Austro-Ungariei

Ziarul Vorwärts din 11 Oct. n. publică un articol intitulat „Descompunerea Austriei” in care spune: evenimentele din Austria sunt urmasarea evenimentelor din Balcani, Asin mică și de pe frontul francez. aspirațiunile cari până ieri erau antagonistice domina azi situația și programul lui Wilson este in curs de executare in ce privește Austria.

Marea rafală a naționalităților a început. Nici una nu, vorște să recunoască Statul in forma sa actuală. Austro-Ungaria a fost. Se înțeleg ca in locul ei să se crea altceva, chiar dacă s'ar păstra vechia denumire și s'ar proupi vechia coroană imperială.

Existența lui Barian

Odena 30 Sept. — Din cercuri vicieze bine informate se anunță că ministrul afacerilor străine, contele Barian și-a prezentat demisia.

Revansa germană

Vorwärts vorbește de semole unui patriotism de revanșă care se ivește in Germania, dacă nu se va încheia o pace de drept. La această mișcare s'ar alătura și socialisții.

Weierlele curții din noi

Budapesta 4 Oct. Imparatul Karl a primit pe primul-ministru ungu Wekerle in audiență și i-a respuns demisiunea, confirmându-i însărcinarea de prim-ministru.

Coaliția Slavilor de sud

Berliner Localanzeiger comunica: Delegați din Slavonia, Triest Italia, Croația, Bosnia, Herțegovina, Dalmatia și Ungaria au ales într-un comitet și au ajuns la înțelegere deplină.

Presă suedeză și răspunsul lui Wilson

Nauen 5 Oct. — Presă burgheză din Stockholm e descurajată de răspunsul lui Wilson; condițiile lui sunt considerate ca aspre iar formularea lor neclară. Se observea dela răspunsul întâiu o mare și bruscă abateră in discuțiile asupra păcii. Se constată in diferite moduri că in loc de spirit de concesie iese la iveală aroganța presii antistice. «Dagens Nöbete» regretă că neutrii nu s'au unit să pună și ei o vorbă pentru pace. Multe simptome arată, scrie amuina gazeta, că starea sufletească a factorilor conducători e într-o excitație așa de mare încât acum nu pare folositoare o intervenție a lor.

«Stokholms Tidning» scrie: «Pacea va veni într'un fel sau altul, e sigur, însă nu e de loc indiferent pentru viitoarea soartă a lumii in ce chio va veni.

O schimbare fundamentală in conducere nu depinde numai de o parte și de cealaltă. Nasa poate lăsa conducerea in seama militarilor fiindcă mâinile lor sunt încă prea pline de sânge și inima lor prea setoasă de războinare.

Cu privire la discursul lui Wilson, «Stokholmer Dagblad» scrie: «După cum se știe guvernul german a făcut un proiect de constituție, care nu dă Kaiserului asupra războiului și păcii, o putere mai mare decât a prezidentului Statelor-Unite.

Loga Popoarelor

Reuter anunță din Haga, convințele lui Grey. «Noi, se înțelge, tin dem spre pacea care încă nu e aproape. Oricum lipsa de susținere a conducătorii, ovice neînțelegere între abați, cu alte cuvinte tot ce dă Germaniei speranță e la remiza, intarziare pacea sau ne va da o pace neocompletă.

Suntem nevoiți să credem că ar fi absurd, dacă noi am deschide conferința cu convingerea deplină, pe când e evident că delegații de putere militară germană exercită încă o influență covârșitoare și pacea este compromisă de oameni cari au provocat războiul. Asta nu e admisil. Deci socot răspunsul lui Wilson ca hotărâtor și prudent.

VIȘTE ALTOITE

Societatea Bernard & Comp., Tecuci

THEATRU ILIDORADO ZILNIC CONCERT CABARET cu artiști din BUCUREȘTI ȘI ODESA Orchestra MARGO Concertul începe la ora 9, Cabaret la 11.

LICEU ROMANESC IN CHIȘINĂU

Se aduce la cunoștiința generală că cu începerea anului școlar 1918—19 se vor deschide pe lângă gimnaziul I de băieți din Chișinău clase paralele cu toate obiectele in limba română. Vor fi admisi atât elevii școlilor secundare locale cât și cei al școlilor de peste Prut.

Fabrica de produse chimice JEAN MAVROJANL—Galați a pus in vânzare: Cernelă de scris foarte bună la orice cantitate. Articole de tăbăcărie. Gletbulina contra pietrei la cazarea cu aburi și soluție Vleming contra scabiei (raia) la cazarii și animale.

LA 3 OCTOMBRIE S'A DESCHIS „INTIM CLUB” In localul din str. ALEXANDELOVSCA colț cu Armenească (intrarea prin Armenească) Ziinic Loto și jocuri de cărți Restaurantul e deschis dela 1—5 p. m. și seara dela 8 In timpul mesei și seara orchestră

MARELE Transilvania Chișinău, Strada Alexandru cel bun, No. 67

Avem onoare a aduce la cunoștiința Onor. Public că formându-ne gospodăria proprie la țară și dispunând de alimente suficiente am redus prețurile la tot felul de mâncări cu 10% iar la fripturi cu 15%. Facem și specialități, conținesc și străină Șauturi: Vinuri indigene și străine, șampana, cognac, etc., etc. Aceleași prețuri la dejun și seara Serviciu prompt și DEOREȘTIA ROMANEASCĂ In speranță că Onor. Public ne va da tot concursul ca și până in prezent, localul nostru servind și pe mai departe, loc de întâlnire pentru toți românii, semnăm cu toată stima Antreprenorii: Bobanec, Popovici și Coșcu

„NAȚIONALĂ” SOCIETATE GENERALĂ DE ASIGURĂRI IN ROMANIA — Fondată la anul 1862 — Capital de Acțiuni și Fonduri de Garanții Lei 40.000.000.

AGENTIA CHIȘINĂU Asigurări in condițiuni avantajoase contre: Incendiu, Viagă, Grindină, Transport, etc. Face orice combinațiuni de RENTE, MOȘTENIRI, ZESTRE, BURSE, etc. — Caută agenți pentru toate localitățile din BASARABIA — Sediuul biroului general: CHIȘINĂU Strada Kleovului No. 49, colț cu str. Bulgară.

ANUNȚ

M. M. L. Rogie și Regina Se aduce la cunoștiința personalului medical sanitar și veterinar basarabean, că termenul de înscriere prevăzută prin ordonanța Nr. 31 a Comisariatului General al Basarabiei, se prelungeste până la 14 Octombrie in care timp toți cei rămași neînșcriși sunt invitați a se înscrie, cunoșcând că peste acea dată, listele se vor închide și nu se va mai face nici o înscriere. p. Coaformitate Șeful secției org. medico-militare Ciprian N. Părvulescu Ioan Munteanu — Diplomat din Paris — Înteresează în modul cel mai precis și conștințios tot ce se ține de arta dentară. GALAȚI — Strada Domnească No. 92 — la administrația „România Nouă”.

Contele Andrássy in Elveția

Viena 30 Sept. — Fostul ministru ungueresc contele Andrássy a plecat azi in Elveția in vederea tratativeilor păcece.

Cercii și pacea

Londra. — Ministrul englez Cercil a spus într'un discurs la Glasgow: Eu nu sunt optimist cu privire la posibilitatea terminării războiului in curând. Nu sunt convins că scopurile de război, de alfel drepte ale aliaților cari nu suportă nici o schimbare, sunt acceptate fara rezerve. Deci datorita noastră e să dezvoltăm puterile noastre până la extrem.

Chestiunea păcii in exerceniul francez

Paris. S'a ținut prima ședință a Camerii in ziua publicării ofertei de pace.

Deputații s'au adunat in mare număr in palatul Bourbon. In ședință s'a discutat situația creată de propunerile austro-germane de pace. Pareerea generală este că, tratativele de pace nu pot începe până când dușmanii nu vor da dovezi îndestulătoare despre sinceritatea lor, și căt timp ei nu vor primi condițiile lui Wilson fără nici o obiecție.

Rezoluția deputatilor in acest sens e nestrămutată. Ei sunt convinși de necesitatea acestei conduite și așteaptă cu liniște răspunsul lui Wilson.

Pacea pe 15 Noiembrie

Paris 29 Sept. — «New-York-Herald» comunica din New-York că la bursa de acolo se încheie tranzacțiuni comerciale întemeiate pe încheierea păcii pe ziua de 15 Noiembrie s. n.

Pravala va începe la război

Paris 5 Oct. — Ministrul afacerilor străine a ținut un discurs la Senat in care a spus că Franța va trage la răspundere Germania și pe toți comandanții germani pentru toate distrugerile și pagubele cauzate in retragerea trupelor germane.

Grevă generală in Boemia

Praga 2 Oct. — Din cauza lipsei de alimente in Boemia, organizațiunea socialisților cehi a proclamat grevă generală. Ziua primă a trecut liniștit.

Condițiile armistițiului in pace

Odesa 2 Oct. — Din surșă autorizată se află că Turcu a încheiat un armistit in cu înțelegerea obținută condițiuni mai avantajoase decât la Torcu.

Intre atele ea este scutită de îndatorirea de a ospitală.

Un nou atentat contra lui Lenin

Leipzig. In Kerk (?) s'a comis un nou atentat contra lui Lenin care a fost rănit la umăr. Atentatorul a fost arestat.

Raporturile Ucrainene cu Crimeea

Tratativele ministrului de externe Dorozenco cu prezidentul delegațiunii din Crimeea Tigarikov au dus la rezultate întrucât se consideră posibilă reluarea legăturii între Ucraina și Crimeea. Tigarikov a plecat la Simferopol după instrucțiuni.

DOCTOR V. DINULESCU Medic șef al Infirmeriei de ochi Chișinău. Specializat în boala de Ochi, Nas, Gât și Urechi — Consult 4—6 p. m. — Strada Sinaidino 59. — telefon No. 36 — Pentru sarați grațuit Marțea și Sâmbăta dela ora 11—12 dimineața la spitalul de ochi din strada Issova No. 21.

Fabrica de ale Victoria GALAȚI — Cumpără orice cantități de sarma decapată și ghimbărlă. Livrează orice cantități de cuiu in orice dimensiuni, contra bani sau in schimb de sarmă. Expediții in provincie și Basarabia. Pentru orice informațiuni și comenzi a se adresa la fabrică, Str. Traian 65, Galați, sau Str. Bucurcescu 25, Iași.